

cesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobkyně.

D u v o d y:

Soud druhé stolice správně vyslovil, že se žalující firma v této roze-
při domáhá na žalovaném zaplacení celých kupních cen za zboží, účto-
vaných ve fakturách ze dne 20. a 21. prosince 1922, v úhrnné částce
6180 Kč. Uvedla-li žalobkyně ve sporu, že podle kupní smlouvy měla
k prodanému zboží vyhrazeno vlastnické právo až do úplného zapla-
cení kupní ceny, což bylo také prvním soudem zjištěno, a je-li nesporné,
že žalovaný 5. února 1923, tedy po zahájení vyrovnávacího řízení, které
bylo vyhlášeno na soudní desce dne 3. února 1923, zboží na dráze vy-
zvedl, a tvrdí-li žalující firma, že zboží bylo za vyrovnávacího řízení
zcizeno, ač nebylo vlastnictvím vyrovnávacího dlužníka, mohla by uplat-
ňovati své náhradní vylučovací nároky ve smyslu §u 21 (2) vyr. ř. Od-
volací soud však správně usuzuje, že žalobkyně původního žalobního
nároku na úplné zaplacení kupní ceny za zboží za řízení nezměnila a
také, jak ze spisů je zřejmo, nebyl ani původní žalobní návrh upraven
tak, by vyhovoval nárokům, plynoucím z ustanovení §u 21 (2) vyr. ř.
Nelze proto žalobní pohledávku jinak posuzovati, než jako nárok na
zaplacení tržové ceny za prodané zboží, který žalobkyni vzešel již do-
jednáním tržové smlouvy, fakturami ze dne 21. a 22. prosince 1922
doložené, tedy ještě před zahájením vyrovnávacího řízení, a ježto ža-
lující firma se spokojila pouze vymáháním této pohledávky, nemůže
pro její uspokojení získati výhodnějšího postavení, než ostatní věřitelé
vyrovnávacího dlužníka, a postihují i její pohledávku právní účinky
potvrzeného vyrovnání podle §u 53 (1) vyr. ř. Nesejde na tom, že ža-
lobkyně s dlužníkem nebo vyrovnávacím správcem vyjednávala o plné
zaplacení své pohledávky, a že jí to bylo slíbeno, ježto takové ujednání
by se přičilo zásadě stejnoměrného nakládání se všemi věřiteli v řízení
vyrovnávacím a bylo by neplatným (§ 53 (3) vyr. ř.).

Čís. 4734.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

V tom, že cestující vystupovali z vlaku již se pohybujícího, jest spa-
třovati příhodu v dopravě.

Jest zaviněním poškozených cestujících (neodvratným činem třetí
osoby), vystupovali-li z vlaku přímo před jeho odjezdem, když jim bylo
otevřeno osobou k tomu nepovolanou.

(Rozh. ze dne 25. února 1925, Rv I 1757/24.)

Manžel žalobkyně, sestupuje ve stanici J. s vlaku, již se rozjíždě-
jícího, spadl pod vůz a byl usmrcen. Žalobní nárok proti dráze o ná-
hradu škody uznal procesní soud první stolice co do dů-
vodu z polovice po právu, odvolací soud nevyhověl dovolání ža-

lobkyně, k odvolání žalovaného pak uznal právem, že žalobní nárok není důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalobkyně.

D ů v o d y:

Odvolací soud spatřuje příhodu v dopravě v tom, že manželé H-ovi vystupovali z vlaku již se pohybujícího, kterážto nepravidelnost při provozu byla sama o sobě způsobilou zraniti neb usmrtiti člověka, a doličuje, že by tu byl zákonný předpoklad pro ručení dráhy podle §u 1 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. Tento názor odvolacího soudu není napaden. Jde tedy v dovolacím řízení jen o přezkoumání právního posouzení důvodů, sprostňujících dráhu zodpovědnosti a záležejících v tom, že příhoda byla způsobena jednak neodvratitelným jednáním osoby třetí, za niž dráha neručí, jednak vlastním zaviněním poškozených. Při přezkumu jest ovšem dovolací soud vázán skutkovými zjištěními odvolacího soudu (§§ 272, 498 a 513 c. ř. s.). Odvolacím soudem bylo zjištěno, že průvodčí Rudolf Č. u železničního vozu, v kterém manželé H-ovi jeli, otevřel nejprve dvěře na zadní části a po té i dvěře přední a že tyto zase zavřel, když se přesvědčil, že jimi nikdo z cestujících nevystupuje, a vrátiv se potom ku dveřím zadním, jimiž mezi tím již asi 30 osob vystoupilo, také tyto, — když jimi již nikdo nevycházel, — uzavřel a odešel obsloužit další dva mu přidělené vozy zadnější, že zdržení vlaku ve stanici odpovídalo předepsané době jedné minuty, a že dodatečné otevření závory u zadních dveří vozu, u kterých stála Anna K-ová a za touto manželé H-ovi, stalo se proti předpisům osobou při provozu dráhy nesúčastněnou, totiž Ladislavem Ch-em, v době, kdy již podle zjištění odvolacího soudu byly dány signály pískáním k odjezdu vlaku, a konečně, že výstupu Anny K-ové ani manželů H-ových nemohlo býti zabráněno, poněvadž hned po vystoupení K-ové počal se vlak již pohybovati. Z těchto skutkových zjištění plyne jediné správný závěr, ku kterému dospěl soud odvolací, že šlo o neodvratné jednání osoby třetí (Ladislava Ch-a), neboť zásah její do provozu nastal bezprostředně před odjezdem vlaku z nádraží za nepředvídaných okolností, kdy průvodčí vlaku mohli — po daném znamení k odjezdu vlaku — důvodně předpokládati, že z vlaku již nikdo vystupovati nebude. Než i otázka vlastního zavinění poškozených manželů H-ových byla posouzena odvolacím soudem správně. Byloť zjištěno, že oba manželé H-ovi seskočili s již jedoucího vlaku. Museli si býti zajisté toho vědomi, že sestupování za vlakové jízdy s vozu je spojeno s nebezpečím pro zdraví a život, a jednali tedy jen na vlastní nebezpečí, nedbavše ani obyčejné opatrnosti a nemohou se dovolávat toho, že železniční personál měl svou bdělostí jejich neočekávanému a nepředloženému činu zabrániti, zvláště když bylo zjištěno, že ani okamžité zakročení ani hlasitý zákaz železničního zřízence Václava Sch-a, aby nevystupovali, nebyly s to zabrániti výstupu poškozených, ano že žalobkyně sama jeho zákaz výslovně odmítla, ač svědek jí oznámil, že vlak hned zastaví a také k okamžitému zastavení vlaku dával znamení svítilnou a píšťalou. Dovolání marně se pokouší tato skutková zjištění vyvrátiti svými vý-

vody, že tu nebylo o bezpečnost cestujících za všech okolností postaráno, při čemž však buduje své vývody na skutkových předpokladech od soudních zjištění podstatně se uchylujících, že vlak předčasně odjížděl a že manželé H-ovi nesestupovali s jedoucího vlaku. Ani okolnost, že manželé H-ovi nemohli předními dveřmi vozu sestoupiti, nemá podstatného významu, když bylo zjištěno, že zadními dveřmi vystoupilo z téhož vozu asi 30 cestujících, a ukládala jim již obyčejná pozornost, by v stanici, v níž byla jen minutová zastávka, použili nejrychlejšího způsobu vystoupení z vlaku, totiž dveřmi, které právě byly otevřeny a jimiž i ostatní cestující sestupovali a které byly též jim přístupny. Tvrzení, že manželé H-ovi byli při vystupování postiženi strachem a úzkostí, bylo již soudem druhé stolice odmítnuto jako nepřipustná novota, a nelze k němu ani v dovolacím řízení hleděti (§ 504 odstavec druhý c. ř. s.). Jest proto přisvědčiti mínění soudu druhé stolice, že příhoda, o níž tu jde, byla způsobena jen vlastním zaviněním manželů H-ových, vedle neodvratného zásahu osobou třetí a že žalovaná strana jest podle §u 2 zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák. ručení sprostěna.

Čís. 4735.

Dopravní řád železniční.

Obecnou obchodní hodnotu (§ 88 žel. dopr. ř.) americké mouky jest vypočítati v dolarech a vyplatiti v Kč dle kursu v den reklamace.

(Rozh. ze dne 25. února 1925, Rv I 24/25.)

Americká mouka, podaná k dopravě v Hamburku dne 14. října 1921, došla dne 8. listopadu 1921 žalobce ve stavu poškozeném. Dne 10. prosince 1921 reklamoval žalobce škodu u dráhy a vypočetl ji dle kursu dolaru dne 14. října 1921. Dráha část požadovaného peníze zaplatila, zbytku domáhal se žalobce žalobou, jíž o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudu a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Bezpodstatnou jest výtká, že nižší soudy odmítly použití ustanovení čl. 37 mezin. úml., že dráha musí při poškození zboží zaplatiti celou částku zmenšené hodnoty. Dráhou samou bylo zjištěno, že poškození spočívá v úplném znehodnocení dvaceti procent zásilky, 825 kg mouky, oba nižší soudy uznaly pak důsledně a srovnale s názorem, hájeným žalovanou stranou samou, že dráha jest povinna nahraditi těchto 825 kg mouky, a to podle zásady čl. 34 m. ú. její obecnou obchodní hodnotou v místě a v čase odeslání. Spor mezi stranami jest jen o to, jak má býti obecná obchodní hodnota vypočítána. Z vývodů žalované strany nelze vyrozuměti, v čem vlastně spatřuje porušení čl. 37 m. ú. a čeho chce tímto dovolacím důvodem docíliti. Výtká, že nebylo rozhodnuto, v jaké měně má býti obecná obchodní hodnota znehodnocené mouky určena, odporuje spisům, odvolací soud uznal, že se tak má státi v dolarech,